

عنوان مقاله:

کاربرد مفاهیم اکولوژی شهری در تحقق اهداف مربوط به ارتقاء کیفیت محیط زیست شهری نمونه موردی شهر تهران

محل انتشار:

دومین کنفرانس برنامه ریزی و مدیریت محیط زیست (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

پرستو پریور - دانشجوی دکتری برنامه ریزی محیط زیست دانشگاه تهران

پگاه هراتی - دانشجوی کارشناسی ارشد اقتصاد محیط زیست

احمدرضا یآوری - دانشیار دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

مطالعات اکولوژی شهری از نظر محتوا و رویه طی سه دهه اخیر تغییراتی داشته است. در گذشته، در بیشتر پژوهش های اکولوژی شهری، موضوعاتی مانند شناخت گونه های گیاهی بومی و غیر بومی، نحوه گسترش آنها و اهمیت حفظ تنوع زیستی، نوع خاک، اقلیم و جزایر حرارتی شهری مورد مطالعه قرار می گرفته است. در این رویکرد، شهر به عنوان یکی از مهمترین محیط زیست های تحت تسلط انسان با ویژگی هایی مانند جمعیت زیاد، پوشیده بودن زمین، مصرف کننده انرژی و مواد، معرفی می شد. اکولوژی در شهر به عنوان رویکرد گذشته تحت تاثیر رویکرد کلاسیک علم اکولوژی، انسان را در خارج از سیستم فرض می کرده و تمرکز خود را بر فاکتورهای طبیعی ملحوظ می داشته است. در حالیکه در رویکرد جدید شهرها به عنوان سیستم های باز و زنده که تلفیقی از سیستم های اجتماعی-اکولوژیکی هستند، معرفی شده و انسانها به عنوان بخش جدایی ناپذیر سیستم های شهری وارد محاسبات و مطالعات اکولوژی شهری می شوند. و از آنجا که ناهمگنی فضایی عناصر ساختاری تاثیر بر یکپارچگی و ارتجاعیت اکولوژیکی و شاخصهای عملکرد طبیعی-اجتماعی دارد، پهنه های همگن اقتصادی-اجتماعی و اکولوژیکی، مبنای مطالعات و طرح اقدامات اصلاحی هدفمند، قرار می گیرند. در این رابطه شهر تهران به عنوان نمونه مطالعه موردی انتخاب شده است. بعد از تعریف نیرومحرکه های اثرگذار و اثرپذیر بر پایداری و کیفیت محیط زیست شهری، اقدام به مکاندار کردن و نقشه سازی از آنها شد و بعد از رویهم گذاری نقشه های مذکور نه پهنه حاصل شد و سپس با توجه به ویژگیهای پهنه ها اقدامات اصلاحی و حفاظتی بیان شده است. چنین رویه ای در مطالعات اکولوژی شهر پیوند بین مطالعات اکولوژی و مدیریت در راستای ارتقاء پایداری سیستم های شهری و برنامه ریزی را آسان ساخته است. در این مقاله به دو رویکرد کلاسیک و جدید اکولوژی شهری اشاره می شود و به چگونگی عملیاتی ساختن اقدامات مربوط به رویکرد جدید در شهر تهران و نتایج منتج از آن پرداخته خواهد شد.

کلمات کلیدی:

اکولوژی در شهر، اکولوژی شهر، ناهمگنی فضایی، نیرو محرکه ها، پهنه بندی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/147463>

